

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-10
Besvaras senast
2021-12-27

Till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2021/22:545 Proportionerna i det solidariska betalningsansvaret

Det solidariska betalningsansvaret innebär att flera personer som döms för en viss gärning kan krävas att gemensamt utge ett utdömt skadestånd. Ur ett brottsofferperspektiv är detta klart fördelaktigt, men samtidigt finns det risker för att det solidariska ansvaret används fel och blockerar möjligheten till återrehabilitering av kriminella. Således måste den enskildes intresse i att till varje pris kunna ersättas för sitt skadelidande ställas i proportion till samhällets intresse i att kriminella byter bana i livet och återanpassas till att bli goda samhällsmedborgare. Om man är flera som tillsammans ska betala ett skadestånd har brottsoffret rätt att vända sig till vem som helst av de skyldiga för att få ut sina pengar. Detta gäller oavsett omfattningen av den enskilde gärningsmannens faktiska inblandning. Om man tvingas att betala hela skadeståndet eller en större andel än de övriga kan den enskilde förvisso kräva medgärningsmännen på deras del av skadeståndet då eller senare, men i många fall står den dömda med en värdelös fordran på personer som aldrig kommer att ha vare sig intresse av eller möjlighet att betala. Detta kan innebära att den som eventuellt väljer att lämna det kriminella livet bakom sig och betalar sin andel av skulden och vill göra rätt för sig kan anses få bära ett tyngre ansvar än de andra. Därtill tar inte det solidariska ansvaret hänsyn till i vilken utsträckning den dömda varit inblandad i gärningen eller vilken vinning personen i fråga kan ha haft.

Med andra ord finns det ingen ventil som erbjuder möjligheten att ställa det solidariska ansvaret i proportion till den enskildes delaktighet i vad som föranlett skulden. Då den gemensamma skyldigheten att betala i sin tur kan innebära en övermäktig skuld som skapar svårigheter att bryta sig ur ett kriminellt leverne för att påbörja ett normalt liv finns anledning att se över dagens system med solidariskt betalningsansvar som inte har utgångspunkt i proportion till den enskildes gärning men samtidigt ta hänsyn till den brottsdrabbades ovillkorade rätt att kunna utkräva ersättning för sitt skadelidande.

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande fråga till Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson:

Vilka åtgärder ämnar ministern vidta för att se över det solidariska

betalningsansvaret?

.....

Marléne Lund Kopparklint (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch